

Verloskundigenpraktijk

Aanvang

Carolien Vos, Burny Vliegen en Marloes Vermeulen
Hoge Naarderweg 3
1217 AB Hilversum
tel. 035 - 64 79 449
mob. 06 - 101 41 870
mail@verloskundigenpraktijkaanvang.nl
www.verloskundigenpraktijkaanvang.nl

Rhesus D

In deze folder staat extra informatie voor vrouwen met een rhesus D negatieve bloedgroep. Mocht je na het lezen van deze folder nog vragen hebben, bespreek deze dan met ons.

Bloedgroepen

Bloedgroepen zijn eiwitten die zich aan de buitenkant van de rode bloedcellen bevinden. Er bestaan meer dan 200 soorten bloedgroepen. De meest bekende is de 'gewone' bloedgroep: A, B, AB of O (spreek uit nul). Het is belangrijk je bloedgroep te weten als je bijvoorbeeld na de bevalling een bloedtransfusie nodig hebt.

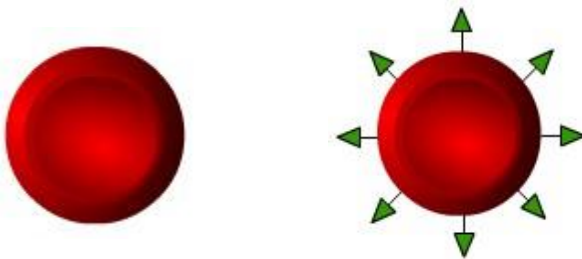
De rhesusfactor

De rhesusfactor is een andere soort bloedgroep. Hier zijn twee varianten van: Rhesus D en Rhesus c. Bij alle zwangere vrouwen worden beide rhesusfactoren bepaald. Wanneer een zwangere vrouw rhesus D of rhesus c negatief is, zijn er extra controles rondom de bloedgroep. Hieronder wordt uitgelegd welke extra controles er zijn en waarom.

Rhesus D negatief

Van alle zwangeren is 84% rhesus D positief. Er zijn dan geen gevolgen voor de zwangerschap. Bij 16% van de vrouwen is de rhesus D factor negatief.

Op schematisch niveau is in figuur 1 een rode bloedcel getekend. Wanneer een vrouw rhesus D negatief is, is de buitenkant van de bloedcel *niet* bedekt met eiwitten. Wanneer zij rhesus positief is, zijn er aan de buitenkant eiwitten te zien.

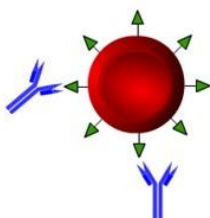
Figuur 1: een rhesus D negatieve bloedcel en een rhesus D positieve bloedcel

Een zwangere vrouw met een negatieve bloedgroep kan een baby krijgen met een positieve bloedgroep. Wanneer er bloedcontact is tussen de negatieve bloedgroep van de moeder en de positieve bloedgroep van het kind, kan de moeder antistoffen gaan aanmaken tegen het bloed van het kind. De antistoffen zie je in figuur 2. Deze antistoffen kunnen het bloed van de baby afbreken waardoor er bloedarmoede bij de baby ontstaat.

Figuur 2: antistoffen

De antistoffen koppelen aan de eiwitten van de rode bloedcellen. Wanneer dit gebeurd is het een teken voor de milt dat deze bloedcellen moeten worden afgebroken.

Figuur 3: Rhesus D bloedcel met daarop antistoffen

Het is goed om je te realiseren dat er in theorie geen bloedcontact is tussen moeder en kind. De bloedbanen van moeder en kind zijn gescheiden door de placenta (moederkoek). Enkel tijdens de bevalling kan er bloedcontact zijn, of wanneer je op je buik valt of een gordel in je buik krijgt door bijvoorbeeld een auto ongeluk. In dat soort situaties moet je altijd contact opnemen met je verloskundige.

Het nadeel van antistoffen is, dat wanneer je lichaam ze eenmaal heeft aangemaakt, ze *altijd* in je bloed blijven. Het aanmaken van antistoffen kost je lichaam de eerste keer veel tijd. Bij een mogelijke volgende zwangerschap zitten de antistoffen nog steeds in je bloed en kunnen zij veel sneller bloedarmoede veroorzaken bij je baby.

Extra bloedonderzoek

Om te voorkomen dat je lichaam antistoffen aanmaakt (tijdens de bevalling) wordt er rond 27 weken een bloedcontrole gedaan. Hierin wordt gecontroleerd: Wat de rhesus factor van de baby is en of jouw lichaam antistoffen aanmaakt. Dit wordt gedaan door bij jou bloed af te nemen. Indien de bloedgroep van de baby rhesus D negatief is worden er verder geen controles uitgevoerd. In dat geval zijn beide bloedgroepen gelijk en kunnen er geen antistoffen gevormd worden. Indien de bloedgroep van de baby rhesus D positief is krijg je bij 30 weken zwangerschap en na de geboorte van jullie baby een prik met anti D om te voorkomen dat je antistoffen gaat aanmaken. Deze prik krijg je tijdens de controle in je been of in je bil.

Antistoffen aangemaakt, wat dan?

Minder dan 1% van alle rhesus D negatieve vrouwen in Nederland maakt antistoffen aan tegen de bloedgroep van de baby. Dit is een zeldzame complicatie. Mocht uit het bloedonderzoek naar voren komen dat je antistoffen aanmaakt, dan krijg je een verwijzing naar de gynaecoloog. Deze gaat verder bloedonderzoek doen en je krijgt extra echo controles. De verloskundige zal je in deze situatie ook extra uitleg geven over wat je mag verwachten.

Meer lezen?

www.rivm.nl/zwangerschapsscreening/bloedonderzoek
www.nvog.nl/voorlichting www.rhesusprik.nl

Bronvermelding

www.rivm.nl

www.bioplek.org

www.nvog.nl